

VASTE ROUTES VAN PURPERREIGERS

Willem K.Kraak

Enige jaren lang heb ik in het broedseizoen kunnen genieten van Purperreigers *) die laag over mijn huis vlogen. De richting was merkwaardig constant, n.l. Z.O. à O.Z.O. of N.W. à W.N.W. De vlieghoogte schatte ik gewoonlijk op 20-25 meter. Ik noteerde dan 'laag over', soms 'zeer laag'. Soms vermelden de aantekeningen 'hoger dan gewoonlijk'. Naar schatting betreft dat een vlieghoogte van 30 à 35 m. Geluid heb ik nooit gehoord.

De reeks waarnemingen begon in het jaar 1972: toen speelden mijn nog jonge kinderen 's avonds na het eten regelmatig op straat en ik deed mee.

In huis gezeten reageer ik natuurlijk wel, zoals iedere vogelaar, op geluiden van vogels en je ziet dan ook wel beweging van vogels in de tuin of in de verte in het stuk lucht waarop een raam uitzicht biedt, maar het luchtruim boven je dak is een gesloten boek. Het was dus een gelukkig toeval dat ik in de periode 1972-1979 zo vaak en zo langdurig op straat bij huis of in mijn tuin was. De Purperreigers vlogen letterlijk over mijn dak.

Een stratenplan van Bussum maakt het gemakkelijk de observatiepost te vinden: hoek Boomkleverlaan/Wielewaallaan, dus in de zuidoosthoek van Bussum, dicht bij de Rijksweg en de Palmkazerne. De zgn. Oostereng.

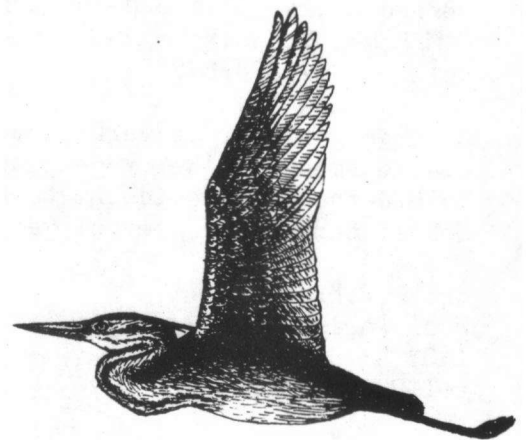
Om hoeveel vogels ging het? Dat was moeilijk uit te maken. Toch kan ik een paar aanwijzingen geven. Meestal zag je één vogel, op de heenweg of retour, en niet lang daarna weer een exemplaar uit dezelfde richting komend. Later in het seizoen vlogen vaak twee Purperreigers samen op: men kon vermoeden dat de jongen al groot genoeg waren om een tijd lang alleen te worden gelaten. Passeerde dan binnen tien minuten of een klein kwartier weer zo'n stelletje op retourvlucht naar het Naardermeer dan was dat, dunkt mij, een ander paartje dan het eerst voorbijgekomen stel.

De herkomst van de Purperreigers leek mij duidelijk. Het waren broedvogels uit het Naardermeer. De vaste route, doorgetrokken over Laarder Hoogt en Laren, wees naar de Eempolder.

Over de periode 1972-1974 bezit ik geen aantekeningen. Er was geen bijhouden aan en de activiteit van de kinderen verhinderde mij een waarnemingspost in alle rust te bezetten.

Pas in de maand juli 1975 kwam ik ertoe enige notities te maken (de tijden afgerond op 5 minuten):

5/7 20h50 1 exemplaar richting Naardermeer
21h25 2 exemplaren richting Naardermeer
7/7 18h30 1 exemplaar richting Eempolder
21h05 2 exemplaren bijeen richting Naardermeer
8/7 18h45 1 exemplaar richting Eempolder
20h35 1 exemplaar richting Eempolder
11/7 19h50 2 exemplaren bijeen richting Naardermeer
19/7 13h30 1 exemplaar richting Eempolder
17h55 1 exemplaar richting Eempolder

Over het broedseizoen van 1976 is de reeks langer:

4 data in mei (7/5; 8/5; 27/5; 31/5), 5 data in juni (5/6; 14/6; 19/6; 23/6; 25/6) en 10 over de maand juli (2/7; 9/7; 12/7; 13/7; 14/7; 16/7; 17/7; 18/7; 20/7; 23/7).

Het seizoen 1977 werd geen topjaar: 17/5, 3 data in juni en 5 in juli.

De oogst over de jaren 1978 en 1979 was bedroevend slecht. Drie data in 1979: 13/4 19h 55 en 8/5 19h35, beide keren 1 exemplaar richting Naardermeer en 21/7 14h00 1 exemplaar richting Eempolder.

In 1980 begroette ik nog tweemaal de Purperreiger over mijn huis:
10/7 2 exemplaren en 27/7 1 vogel.
In 1981 slechts één waarneming: 13/6 1 Purperreiger.
Sindsdien lijkt de vliegroute over Bussum Oostereng verlaten.

*) : Zie Korhaan 1982:1 p.21/22.

EXPOSITIE RINKE TOLMAN

Op 25 mei j.l. was het 100 jaar geleden dat de bekende veldbioloog Rinke Tolman werd geboren.

Gedurende de periode 25 mei tot 15 september is in het Museum Oud Soest, Steenhoffstraat 46 te Soest een expositie gewijd aan Rinke Tolman.

Tolman stond samen met Strijbos, Wigman e.a. in de traditie van Heimans en Thijssen. De natuurstudie en natuurbeleving vormden in hun boeken een hechte eenheid.

Aan vele facetten van het leven van Tolman is aandacht besteed. Zijn boeken (50 stuks) worden getoond en ook allerlei originele werkstukken zijn aanwezig. Tevens wordt door foto's en teksten een toelichting gegeven op Rinke Tolman als deskundig schrijver en natuuronderzoeker. Zo worden met citaten uit zijn boeken en foto's ondermeer de Eempolders, de IJsselmeerkust, de zandverstuivingen van Kootwijk en het Soesterveen uit de tijd van Tolman weer tot leven gebracht.

Rinke Tolman heeft de langste tijd van zijn leven in Soest gewoond. Vandaar dat de expositie in Soest plaatsvindt. In samenwerking met de Historische Vereniging Soest, de Stichting Oud Soest en enkele goede bekenden van Tolman is de expositie tot stand gekomen.

Ter gelegenheid van de expositie is een boekje over Rinke Tolman geschreven dat tijdens de expositie verkrijgbaar is.

De expositie is geopend op iedere zaterdag en zondag van 13.30 tot 17.00 uur.

De toegangsprijs bedraagt f 2,50 voor volwassenen, f 1,00 voor kinderen en f 2,00 voor CJP-houders en 65-plussers.

VOGELOBSERVATIEHUT LAARDER WASMEER

Ook dit jaar kunnen weer speciale bezoeken aan de vogelhut gebracht worden. Er wordt alleen naar de vogelhut gegaan en daarin kan men een half uur tot enkele uren vertoeven.

Alle excursies staan onder leiding van de vogelwerkgroep.

Bezoek is nog mogelijk in de maanden juli en augustus op iedere donderdagavond. Vertrek eerste bezoek om 19.00 uur, vervolgens om 19.30 uur, 20.00 uur en 20.30 uur.

Voorts worden er bezoeken georganiseerd op de eerste zaterdagochtend van bovengenoemde maanden. Vertrek eerste excursie om 6.00 uur, vervolgens om 7.00 uur en om 8.00 uur.

Startpunt van alle bezoeken is het toegangshek van het Laarder Wasmeer aan het einde van de Meerweg in Hilversum.

De Meerweg begint bij de Kamerlingh Onnesweg en ligt ongeveer in het verlengde van de Lorentzweg.

Kontaktadres: Jelle Harder
Meteorenstraat 45
1223 ER Hilversum
tel.: 035-852842